

Resultattavlen for tilpasningsberedskab kort fortalt:

Danmark

Ansvarsfraskrivelse

Baseret på resultattavlen i arbejdsdokument SWD(2018)460 fra Kommissionens tjenestegrene, som ledsager evalueringen af EU's strategi for tilpasning til klimaforandringerne. Hvis du ønsker at henvise til Kommissionens analyse fra juni 2018, bedes du bruge den fuldstændige udgave i arbejdsdokumentet.

Generelle udvikling

I Danmark har man allerede haft både en national klimatilpasningsstrategi og en national tilpasningsplan siden henholdsvis 2008 og 2012. Alle landets kommuner har udviklet lokale tilpasningsplaner for den nationale klimatilpasningsplan, og en fundamental støttelovgivning og finansiering har ligeledes været på plads i flere år. Interessenter er generelt blevet involveret i udvikling og vedtagelse af politiske retningslinjer på flere niveauer. Et antal projekter, planer og strategier er blevet indført, alle med målbare resultater, men yderligere finansiering og styrket koordination og vidensdeling, især på det regionale plan, kunne forbedre implementeringen.

Klimatilpasningsstrategi

I 2008 vedtog Danmark en national klimatilpasningsstrategi¹. Selvom det ikke er et formelt krav, har alle danske regioner inkorporeret et tilpasningselement i deres regionale klimastrategier, eller også arbejder de på at indføre en tilpasningsstrategi. Der er udarbejdet strategier for transport- og vejsektoren og for kystsikringen. Overvejelser med hensyn til klimatilpasning er hovedsageligt integreret i planlægningsdokumenter i hovedsektorerne.

Klimatilpasningsplaner

En national klimatilpasningsplan blev vedtaget i 2012². Alle kommuner har udviklet lokale klimatilpasningsplaner. Hver plan indeholder kortlægning af faren for oversvømmelse og sætter prioriteterne for de lokale klimaforandringstilpasningstiltag. En landsdækkende evaluering fra 2017, fandt imidlertid, at disse varierer både med hensyn til, hvad de dækker og i hvilken grad. Hovedsektorer, som kystsikring, vejnet og transport, har udarbejdet klimatilpasningsplaner.

---

¹Regeringen, Strategi for tilpasning til klimaændringer i Danmark, (2008), http://www.klimatilpasning.dk/media/5322/klimatilpasningsstrategi_03032008.pdf

² Task Force for Klimatilpasning, Naturstyrelsen, Handlingsplan for klimasikring af Danmark, (2012), http://naturstyrelsen.dk/media/nst/66847/Klimahandlingsplan_dec_2012.pdf

Trin A: Forberedelse til klimatilpasning

1 Koordineringsstruktur

Det overordnede ansvar for at koordinere indførelse af love og for planlægning af klimatilpasning ligger hos Miljøstyrelsen under Miljø- og Fødevareministeriet. Tværministerielle koordinationsgrupper er blevet brugt til at koordinere tilpasningspolitik mellem ministerier og forskellige regerings -niveauer. Regeringen har et rejsehold af fagspecialister der kan liaise med kommunerne. To regioner har koordinations organer for tilpasningstiltag. Kommunernes landsforening har et tilpasnings-netværk af fagfolk.

2 Interessenters deltagelse i udvikling af politik

Mens man forberedte klimatilpasnings-politikken afholdt regeringen et antal åbne høringer og konsultationer, sådan som det er standard praksis i Danmark. Dette omfattede et Nationalt Dialogforum for Klimatilpasning i 2012 med erhvervslivet, forskningsinstitutioner og kommuner, hvor man kunne komme med forslag til tilpasnings initiativer. Adskillige internationale tilpasningsprojekter finder sted i samarbejde med nabolande og EU.

Trip B: Vurdering af risici og sårbarheder over for klimaændringer

3 Nuværende og fremtidige klimaforandringer

Dansk Meteorologisk Institut (DMI) er ansvarlig for observationssystemer og er ligeledes kendt globalt for udarbejdelse af lokale klimamodeller, samt er ledende national autoritet i regionale klimaforandrings-projektioner. I 2014, udarbejdede DMI en rapport om forventede klimaforandringer i Danmark, med fokus på klimaforandring mod slutningen af århundredet. Regeringen fremlagde en omfattende risiko- og sårbarhedsvurdering i 2012 ved at vurdere 14 hovedsektorer. En detaljeret risiko-og sårbarhedsvurdering blev efterfølgende udarbejdet for danske kyster. Risici over Danmarks grænser er ligeledes taget i betragtning i disse rapporter.

4 Informationskløfter

Som foreslået i klimatilpasningsstrategien, blev en koordinations-enhed for forskning i klimaforandringstilpasning (KFT) etableret med henblik på at koordinere al tilpasningsforskning. Dette er efterfølgende blevet overført til et netværk for klimatilpasningsforskning som har samme funktion. MUDP (Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram), støtter udvikling af teknologi der er relevant for klimatilpasning.

5 Vidensoverførsel

En offentlig webportal for klimatilpasning formidler information til kommuner, erhvervsliv og borgere. Klimatilpasningsportalen formidler viden om klimaændringer og klimatilpasning indenfor en række temaer. Portalen indeholder nyheder om klimatilpasning og en række konkrete eksempler på tilpasning og teknologiske løsninger. Klimadata og information om regionale klimaforandringer i Danmark præsenteres desuden i grafisk form eller med interaktive værktøjer, alt både på dansk og engelsk. Regeringen har brugt rejsehold af fageksperter til at afhjælpe akutte behov for kapacitetsopbygning ved udvikling af planer og implementering af projekter, især i kommunerne.

Trin C: Indetifikation af muligheder for klimatilpasnings muligheder

6 Indetifikation af muligheder for klimatilpasning

Den danske klimatilpasnings risikovurdering (2012) beskæftigede sig med 14 sektorer, og analyserede udfordringer og muligheder for tilpasning. Forskellige redskaber er blevet brugt til at analysere muligheder for tilpasning, såsom socio-økonomiske, cost-benefit analyser og detaljerede studier af individuelle sektorer. Beredskabsstyrelsen sørger for at viden om klimaforandring og ekstreme vejrforhold tages med i betragtning ved opdateringen af det nationale risikobillede i forhold til alle tænkelige natur- og menneskeskabte katastrofer, herunder selvfølgelig også de klimarelaterede.

7 Identifikation og tildeling af finansielle midler

Mange tilpasningsprojekter finansieres på lokalt niveau, delt mellem kommuner og forsyningsselskaber. I finansloven for 2018, er penge specifikt sat til side til at støtte kommuner og landejere med udvikling af kystsikring i perioden 2018-21. Der eksisterer et antal yderligere nationale økonomiske støtteplaner til finansiering af tilpasningsrelaterede projekter og tværfaglige tiltag. Der er endvidere adskillige EU betalte projekter i gang i Danmark.

Trin D: Implementering af klimatilpasning

8 Integration af klimatilpasning i planlægningsprocesser

Ifølge den seneste VVM lov³, bør klimatilpasning inkluderes i miljøvurdering af planer og programmer, Det Nationale Risikobillede, som holder øje med klimaafhængige ulykker i en national risiko profil for Danmark, tager dette i betragtning. For eksempel, er planlægningslove blevet tilpasset så kommuner kan udpege tilpasning direkte i lokalplaner, og så de kan klargøre forsyningsselskabers rolle, og udpege oversvømmelseszoner. Vandplanlægningsloven, oversvømmelsesloven, og vandløbsloven er ligeledes blevet brugt til at indføre tilpasningsovervejelser og beredskabsloven kræver regelmæssig opdatering af beredskabsplanerne. Forsikringselskaber har inkorporeret klimatilpasning i deres produkter og deres planlægning.

9 Implementering af klimatilpasning

Klimatilpasningsplanen indeholder 64 initiativer: 62 er enten planlagt eller indført; to er blevet aflyst. Alle 98 kommuner har vedtaget tilpasningsplaner som henvist. Den praktiske implementering er begyndt, men den er ujævn. Et rejsehold er til rådighed fra Miljø -og fødevarerministeret som støtte ved implementeringen på det lokale plan. Et antal netværk eksisterer som støtte ved implementationen som involverer interessenter.

Trin E: Overvågning og evaluering af klimatilpasningsaktiviteter [Step E: Monitoring and evaluation of adaptation activities]

10 Overvågning og rapportering

Der er for tiden ingen systematisk overvågning- og evalueringmekanisme der bruger relevante indikatorer for klimatilpasningsstrategien eller klimatilpasningsplanen. Ingen systematisk måling af resultaterne af sektorernes tiltag måles og distribueres. I 2016

---

³ Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), Retsinformation.dk, URL: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=190145>

udførte regeringen dog en bedømmelse af lokale tilpasningsplaner.

11 Evaluering

Regeringen vil fortsat tage stik af hvordan det går med aktionsplanen og den forventes at tage stilling til om en evaluering skal iværksættes. Der er ingen systematisk inddragelse af interessenter i overvågning, evaluering og bedømmelse af de nationale tilpasningsaktioner.